

อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง

THE SCENARIO OF PRIVATE KINDERGARTEN SCHOOLS IN URBAN COMMUNITIES

กัญณภัทร โตทรัพย์¹ และมัทนา วังถนอมศักดิ์²Kannaphat Tosup¹ and Mattana Wangthanomsak²^{1,2}ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร^{1,2}Department of Educational Administration, Educational Administration Department, Silpakorn University

Received: March 25, 2022 / Revised: July 2, 2022 / Accepted: July 6, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต แบบ EDFR ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 ท่าน โดยใช้เทคนิคการเลือกแบบหลักการอ้างอิงด้วยบุคคลและผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และการวิเคราะห์เนื้อหา การวิจัยพบว่า อนาคตโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริหารจัดการโรงเรียนที่เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทั้งจากภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ 2) ด้านหลักสูตรที่เปิดกว้างให้เด็กสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ด้านครูและบุคลากรโรงเรียนต้องเข้าใจคุณลักษณะของเด็กยุคใหม่และครูต้องมีทักษะความรู้ความสามารถทั้งด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในอนาคต 4) ด้านพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เน้นความสะอาด ความปลอดภัย และเน้นการพึ่งพาพลังงานจากธรรมชาติ 5) ด้านนวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีสำหรับโรงเรียนเลือกใช้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในช่วงปฐมวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล และ 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

คำสำคัญ: อนาคตภาพ อนุบาลเอกชน ชุมชนเมือง

Abstract

The purpose of this research was to be informed of the scenario of private kindergarten schools in urban communities by applying the Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) technique. The research used snowball sampling technique for selecting 19 experts. The instruments for collecting the data were a semi-structured interview form and a questionnaire. The data were analyzed using the median, mode, interquartile range and content analysis. The results revealed that the scenario of private kindergarten schools in urban communities consisted of 6 aspects as follows: (1) school administration that places a strong emphasis on participatory management both inside and outside of the school, both nationally and inter-

nationally; (2) curriculum that is open to enable the students to select their learning programs based on their interests and provides various learning experiences to respond to individual differences and interests; (3) teachers and school personnel must understand the characteristics of the new generation, and teachers must have language and technology skills and knowledge appropriate for future early childhood children; (4) learning areas and school environment that emphasize cleanliness, safety, and reliance on natural energy; (5) the innovations, media, and technology that the schools can choose to accommodate early childhood development and individual differences; and (6) the school-community relationship that there are networking with the community and various organizations to engage in activities together.

Keywords: Scenario, Private Kindergarten School, Urban Community

บทนำ

การศึกษาเอกชนเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมาอย่างยาวนานแต่จากสภาพการณ์ปัจจุบันที่เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรที่มีอัตราการเกิดในประเทศไทยน้อยลงทำให้ประชากรวัยเด็กและวัยเรียนลดลง ส่งผลให้โครงสร้างของประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์และมีจำนวนแรงงานลดลง ส่งผลกระทบกับผลิตภาพทางเศรษฐกิจของประเทศทำให้โรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องวางแผนในการรองรับผลกระทบจากประชากรวัยเรียนลดลงและวางรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะและสมรรถนะสูงเพื่อให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงลดอัตราการพึ่งพิง (Ministry of Education, 2019) อีกทั้งลักษณะของครอบครัวที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวอาศัยเทคโนโลยีในการใช้ชีวิต ทำให้ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น การติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นก็น้อยลงห่างไกลจากธรรมชาติและสังคม ทำให้เกิดการกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาขึ้น (Thitithamraksa, 2019) นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากรและลักษณะครอบครัวที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองแล้วการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution)

หรือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตโดยฉับพลันจากความก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดดในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่นิยมเรียกกรวม ๆ ว่า เทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้การผลิตและการบริหารจัดการเปลี่ยนไปมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ หุ่นยนต์ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มากขึ้น เน้นการใช้แรงงานที่มีความรู้ ทักษะแบบคิดวิเคราะห์ เป็น มีจินตนาการ และเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ ได้ดีปรับตัวได้เก่ง ทำให้โรงเรียนต้องพัฒนาเด็กให้มีความรู้และมีทักษะทำงานร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลได้ รับผิดชอบ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้เป็นมีความสามารถในการทำงานและแก้ไขปัญหา (Office of the National Economic and Social Development Council, 2011) ทั้งนี้ในการนำเทคโนโลยีมาใช้กับเด็กปฐมวัยนั้นต้องต้องพิจารณาในหลักของความสอดคล้องกับหลักการสนับสนุนพัฒนาการของเด็กสอดคล้องกับหลักสูตรตลอดจนการประเมินผลพัฒนาการที่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบททางสังคมของเด็กด้วยและต้องช่วยพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญาและทางสังคมควบคู่กันไปรวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้โดยบูรณาการกับเครื่องมืออื่น ๆ ในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งแม้ว่าเทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการ

ของเด็กแต่ยังไม่แสดงถึงคุณค่าที่มีต่อการพัฒนาเด็ก เทียบเท่ากับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การเล่นสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมบทบาทสมมติและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่จัดอยู่ตามปกติในชั้นเรียนของเด็กจึงทำให้มีข้อคิดเห็นว่าโอกาสที่จะนำเทคโนโลยีไปใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจให้ผลตรงข้ามกับที่คาดหวังไว้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ครูหรือผู้ปฏิบัติงานกับเด็กที่จะต้องใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกเทคโนโลยีรวมถึงวิธีการใช้ที่เหมาะสมไปสู่การเรียนรู้ (National Association for the Education of Young Children, 2012) นอกจากนี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและชุมชนเมืองส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมลง สร้างมลพิษ เกิดภาวะโลกร้อน และมีปัญหา ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM 2.5) ที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเด็กเล็กที่ถือเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางที่มีความเสี่ยงต่อมลพิษทางอากาศมากกว่าผู้ใหญ่เนื่องจากเด็กส่วนมากมักใช้เวลาทำกิจกรรม สวมเด็กเล่น สนามกีฬา ลานกิจกรรม มีกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น การวิ่งเล่น การกระโดด การปีนป่าย (Ingwiya, 2021) อีกทั้งยังมีการเกิดโรคอุบัติใหม่โดยมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) นับเป็นวิกฤตการณ์ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างในหลายมิติรวมทั้งผลกระทบต่อการศึกษาและการพัฒนาการของนักเรียนในหลายแง่มุมไม่ว่าจะเป็นการปิดตัวของโรงเรียน การปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์แต่ไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับการเรียนในห้องเรียน การขาดการเรียนรู้เป็นเวลานานส่งผลต่อพื้นฐานของการพัฒนามนุษย์และอาจรวมไปถึงผลกระทบทางด้านสุขภาพกายและจิตใจ (Thongliamnak, 2021) ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านที่มีผลต่อการจัดการศึกษาเพื่อจะสามารถวิเคราะห์ ทำความเข้าใจกระบวนการและรูปแบบพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในอนาคต

จากข้อมูลของสภาวการณ์และบริบทที่ส่งต่อการพัฒนาการศึกษาอันถือเป็นโจทย์สำคัญที่โรงเรียนอนุบาลเอกชนจะต้องรับมือและส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อให้มีทักษะที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปได้ตลอดชีวิตท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ การดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตรให้เหมาะสมกับชุมชนเมือง การรับมือกับปัญหาของสิ่งแวดล้อมและผลกระทบจากโรคอุบัติใหม่ รวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากรโดยมุ่งเน้นให้ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถจัดการกระบวนการการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติ ได้ลงมือทำและเกิดกระบวนการเรียนรู้ขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์

เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง

ทบทวนวรรณกรรม

จากข้อมูลสถิติและคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นโจทย์สำคัญที่โรงเรียนอนุบาลจะต้องรับมือและส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อเด็กจะมีทักษะที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปได้ตลอดชีวิตท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ การดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตรให้เหมาะสมกับชุมชนเมือง การเตรียมสภาพแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากรโดยมุ่งเน้นให้ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถจัดการกระบวนการการเรียนรู้ให้เด็กได้ปฏิบัติ ได้ลงมือทำและเกิดกระบวนการเรียนรู้ขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนอนุบาลเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางที่เหมาะสมตามกรอบแผนการศึกษาชาติที่ได้กำหนดทิศทางตามเป้าหมายขององค์การสหประชาชาติปี 2573 (Office of

the Education Council, 2019) ซึ่งการจัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเป็นการจัดการศึกษาที่เป็นรากฐานของชีวิต ซึ่งการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ประกอบไปด้วยองค์ประกอบในการจัดการศึกษาหลายประการ เช่น หลักสูตร ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับผู้ปกครอง การบริหารงาน การพัฒนาบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อม สุขอนามัยและความปลอดภัย อาหารและการบริการ การประเมินผลการเตรียมเด็กให้มีความพร้อมโดยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถด้วยวิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่เหมาะสม พัฒนาหลักสูตรการสอน ปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมโดยเน้นพัฒนาทักษะที่สำคัญในแต่ละด้านควบคู่กับการยกระดับบุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีทักษะความรู้และความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน (Pholyothin, 2017) นโยบายการจัดการศึกษา ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครอบคลุมด้านทั้งร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก การจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสามารถ ศักยภาพและคุณธรรม (Office of the Private Education Commission, 2013)

- หลักสูตรที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กต้องจัดเตรียมทุกสิ่งทุกอย่างสำหรับพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ ภาษา สุนทรียศาสตร์ และสติปัญญา (Gestwicki, 1999) หลักสูตรต้องครอบคลุม

เนื้อหาที่หลากหลายเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางสังคม และสิ่งที่มีความหมายแก่เด็ก เหมาะกับความพร้อมและความสามารถที่เด็กจะปฏิบัติได้ ใช้การบูรณาการข้ามเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยเหลือเด็กให้เข้าใจความสัมพันธ์อย่างมีความหมายของสิ่งต่าง ๆ และสร้างโอกาสสำหรับการพัฒนาแนวคิดให้มากขึ้นให้ความสำคัญกับความรู้และความเข้าใจกระบวนการและทักษะ รวมถึงแนวโน้มในการใช้และประยุกต์ใช้ทักษะเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ (Eliason & Jenkins 1994)

- พื้นที่การเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมสถานการณ์พัฒนายุโรปให้ความเห็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมสำหรับศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยและสนามเด็กเล่นว่า เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล ส่งเสริมความยืดหยุ่นของการออกแบบตกแต่งภายในเพื่อประโยชน์ของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและกระบวนการพัฒนาจิตสังคม (Kotnik, 2017) อีกทั้งคู่มือการออกแบบภูมิทัศน์และพัฒนาการเด็กปฐมวัย อนุบาล มองว่าหลักการสำหรับการวางแผนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ผ่านการเล่น เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงเหตุผลด้านความปลอดภัยเด็กอนุบาลที่มีอายุน้อยมักจะถูกแยกออกจากนักเรียนที่เหลือในพื้นที่ร่วมนอกโรงเรียน การจำกัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติของพวกเขาไปยังพื้นที่ขนาดเล็กสำหรับเล่น ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่พื้นที่เหล่านี้ได้รับการออกแบบในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงธรรมชาติทุกวัน สนับสนุนธรรมชาติความอยากรู้ของเด็ก สร้างแรงบันดาลใจ ความคิดสร้างสรรค์ และโอกาสในการพัฒนาสุขภาพและการเรียนรู้ผ่านการเล่น เมื่อวางแผนสร้างพื้นที่เล่นใหม่ พื้นที่ที่จะต้องเป็นประโยชน์ทำให้เกิดทักษะของนักสำรวจและการสร้างภูมิทัศน์ที่มีประโยชน์อย่างยั่งยืนและสามารถนำไปใช้ได้จริง (Evergreen and Toronto District School Board, 2013)

- นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีสำหรับการศึกษาปฐมวัย ทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่เด็กต้องเรียนรู้และได้รับการเสริมสร้างและพัฒนา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงมหาวิทยาลัยและเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะต่าง ๆ ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ทักษะทุกคนสามารถเป็นภูมิคุ้มกันให้เด็กปฐมวัยดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและปลอดภัย รวมทั้งเด็กปฐมวัยสามารถเสริมสร้างทักษะดังกล่าวได้ โดยผ่านการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาปฐมวัย (Santhawee, 2017)

วิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัยการวิจัยเชิงอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกแบบหลักอ้างอิงด้วยบุคคลและผู้เชี่ยวชาญ (Snowball Sampling Technique) โดยเลือกจากหน่วยตัวอย่างกลุ่มละ 1 คน และตัวอย่างกลุ่มนี้เสนอหรือแนะนำบุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อ ๆ ไปจนครบตามจำนวนของแต่ละกลุ่มที่กำหนดไว้ ประกอบไปด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนที่เป็นโรงเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือระดับนโยบาย จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองหรือคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน จำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 4 นักวิชาการการศึกษาปฐมวัยระดับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิค EDFR ดังนี้

2.1 รอบที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อทราบอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง ที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้เหมาะสมและหรือควรจะเป็นในอนาคต

2.2 รอบที่ 2 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ ในทุกประเด็นที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็น เพื่อนำประเด็นเหล่านั้นมาสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ใช้ในการเก็บข้อมูลในการทำ EDFR รอบที่ 2 นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของประเด็นการสัมภาษณ์ได้ค่าความสอดคล้อง มีค่า 1.00 ทุกประเด็น

สถิติที่ใช้การคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยการใช้การแปลผลตามเกณฑ์ค่าคะแนนกลาง (Mid-Point) ดังนี้

- ค่ามัธยฐาน (Median: Mdn) คือค่ากลางของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูล

- ค่าฐานนิยม (Mode: Mo) คือค่าความถี่ของระดับคะแนนจาก 1-5 ของแต่ละข้อระดับคะแนนใดที่มีค่าความถี่มากที่สุด ถือเป็นค่าฐานนิยมของข้อนั้น ในกรณีข้อใดมีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกัน จะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองเป็นฐานนิยมของข้อนั้น ส่วนกรณีข้อใดความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนไม่อยู่ติดกันจะถือเอาระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อนั้น นำค่าฐานนิยมที่คำนวณได้มาหาค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับค่าฐานนิยม โดยผลต่างต้องมีค่าไม่เกิน 1 จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อนั้นมี ความสอดคล้องกัน

- ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ได้จากการคำนวณหาค่าความแตกต่างของควอไทล์ที่ 1 และควอไทล์ที่ 3 (Q1-Q3) ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน

เกณฑ์การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำคำตอบในรอบที่ 2 ของการวิจัยที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและมาก (ค่ามัธยฐาน

เท่ากับ 3.50 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยควอไทล์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50) มาสรุปเป็นผลการวิจัยทำให้ได้อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมืองแล้วนำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นอนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริหารจัดการโรงเรียน ควรเน้นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้งภายในโรงเรียน เช่น เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกันกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และทิศทางในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งสิ่งที่กำหนดนั้นจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และภายนอกโรงเรียนในการจัดการศึกษาหรือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) ด้านหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โรงเรียนมีหลักสูตรที่เปิดกว้างให้เด็กปฐมวัยสามารถเลือกเรียนตามความสนใจโดยสามารถสร้างสมรรถนะของเด็กปฐมวัยเพื่อให้สามารถเผชิญหน้ากับปัญหาและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในอนาคตอย่างชาญฉลาดและเน้นให้เด็กปฐมวัยรู้จักจินตนาการ สร้างสรรค์ คิดประดิษฐ์สิ่งของใหม่ ๆ พัฒนาการให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตอบสนองความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล และกิจกรรมที่ให้เด็กปฐมวัยเกิดกระบวนการคิดที่มองวิธีแก้ปัญหาเป็นสำคัญโดยฝึกสร้างขั้นตอนเป็นลำดับในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเพื่อนำไปสู่พื้นฐานของโค้ดดิ้ง (Coding) และจัดกิจกรรมระหว่างชั้นเรียนโดยการแบ่งกลุ่มตามความสนใจหรือความถนัด มีการร่วมกันสร้างแบบประเมินพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยระหว่างครู ผู้ปกครอง และแพทย์เฉพาะทางพัฒนาการเด็ก เพื่อให้ได้แบบประเมินที่เหมาะสมกับคุณลักษณะเด็กปฐมวัยในอนาคต 3) ด้านครูและบุคลากรของโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรจะต้องมีความเข้าใจคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยที่เกิดมาใน

ยุคเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเพื่อสามารถค้นหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยตามสถานการณ์ที่ทันเหตุการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถเชื่อมโยงสภาพท้องถิ่นเข้ากับมาตรฐานสากลในลักษณะสหวิทยาการ ครูมีความสามารถในการสื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หน้าที่บทบาทของครูควรมีการปรับเปลี่ยนจากครูผู้สอนแบบบรรยาย (Lecturer) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) หรือเป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและค้นหาศักยภาพ (Coaching) ครูควรมีความสามารถการใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารในการจัดกิจกรรมและสามารถให้คำแนะนำหรือสนับสนุนเพื่อนครูโดยสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับได้ โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูอบรมพัฒนาความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและให้ทุนการศึกษาสำหรับครูและครูพี่เลี้ยงศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือศึกษาเพิ่มเติมในวิชาชีพ 4) ด้านพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การจัดพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนนั้นควรเน้นความสะอาดและความปลอดภัยที่เอื้อให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพที่ดี รูปแบบอาคารเรียนเน้นการพึ่งพาพลังงานจากธรรมชาติ เช่น พลังงานแสง พลังงานลม การออกแบบพื้นที่เน้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยให้มีความทันสมัยและความเป็นธรรมชาติ เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมช่วยในการออกแบบพื้นที่หรือจัดมุมกิจกรรม 5) ด้านการใช้นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีสำหรับโรงเรียน คือ การจัดให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการใช้ในระดับเริ่มต้นเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นวิธีการหรืออุปกรณ์สู่การเป็นนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีเป็นตัวช่วยกระตุ้นความสนใจเพื่อให้เด็กรู้จักใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตัวเองเด็กเองตามความถนัดและศักยภาพของเด็กแต่ละคน ครูมีการนำเทคโนโลยีและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) เข้ามาช่วยในการจัดทำเนื้อหา รูปแบบกิจกรรม และจัดเก็บข้อมูลของเด็กปฐมวัยเพื่อสามารถเลือกการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับ

เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล รวมถึงนำเทคโนโลยีอย่าง เช่น นวัตกรรมการฉายภาพเสมือนจริง (AR) ของเล่นประเภทกลไกหรือเครื่องมือมาใช้จัดทำเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะด้านสติปัญญานำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผลและเผยแพร่ผลงานของครูและเด็กปฐมวัย และ 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเกี่ยวกับนโยบาย พันธกิจ เป้าหมาย และกิจกรรมของโรงเรียน รวมถึงสร้างเครือข่ายกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้เข้ามามีบทบาทในกิจกรรมของโรงเรียนหรือการใช้สถานที่และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและเด็กปฐมวัยเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับชุมชน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเด็กปฐมวัย เช่น การเป็นครูอาสาหรืออาสาสมัครช่วยงานในห้องเรียน ช่วยผลิตสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย หรือเปิดโอกาสให้การศึกษาแบบ Home School สามารถเข้ามาร่วมทำกิจกรรมกับโรงเรียน

อภิปรายผล

ด้านที่ 1 ด้านบริหารจัดการโรงเรียน ในการบริหารจัดการนั้นโรงเรียนควรเน้นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้งภายในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ช่วยระดมส่งเสริม และพัฒนาความคิดเพื่อให้ได้ความคิดใหม่ที่แตกต่างกันเดิมเพื่อกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ที่จะช่วยให้โรงเรียนพัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนเมืองที่โรงเรียนตั้งอยู่ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากภายนอกโรงเรียน เช่น การดึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักโภชนาการผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยและนักจิตวิทยามาให้ความรู้ให้คำปรึกษาหรือประเมินความเครียดเพื่อช่วยเหลือเด็ก ครู และผู้ปกครองเพื่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กปฐมวัย รวมถึงมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนทั้งในประเทศ

และต่างประเทศเพื่อร่วมแบ่งปันข้อมูลการบริหารและการจัดการศึกษาให้เป็นสากล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phoemprayoon (2019) พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mata (2020) ที่พบว่า ด้านสุขภาพและความปลอดภัยของเด็กปฐมวัยสำคัญ เด็กควรได้รับการดูแลด้านสุขภาพจากหน่วยงานสาธารณสุข ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมการสำหรับเด็กให้ดูแลตัวเองได้ เด็กต้องได้รับการปกป้องจากอุบัติเหตุ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Amdonkloi (2013) ที่พบว่า การบริหารควรให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ด้านที่ 2 หลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักสูตรควรเปิดกว้างและให้เด็กสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่สนใจได้โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องเน้นการพัฒนาทักษะพฤติกรรมคือ การตั้งคำถาม การสังเกต การค้นหาความคิด การทดลอง และทักษะทางปัญญาคือ การคิดเชื่อมโยงเพื่อสร้างความเป็นนวัตกรรม การให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสมตามวัยและศักยภาพที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัยแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tantichuwet (2014) ที่พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับสังคมไทยในอนาคตหลักสูตรต้องมีความทันสมัยและหลากหลายเน้นการลงมือปฏิบัติและเน้นทักษะทางอาชีพเพื่อใช้ในการทำงาน นอกจากหลักสูตรนั้นเรื่องของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ว่าควรเป็นกิจกรรมที่หลากหลายตอบสนองความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลและกิจกรรมที่ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดกระบวนการคิดที่มองวิธีแก้ปัญหาเป็นสำคัญโดยฝึกสร้างขั้นตอนเป็นลำดับในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเพื่อนำไปสู่พื้นฐานของโค้ดดิ้ง (Coding) โดยการจัดกิจกรรมนั้นสามารถคละห้องเรียนหรือข้าม

ชั้นเรียนในระดับอนุบาลด้วยกันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meesomsarn และ Silpkityan (2018) พบว่า ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะดังกล่าวควรพัฒนาให้เด็กสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือกระทำได้ปฏิบัติจริงและนำความรู้ไปสร้างสรรค์เป็นชิ้นงาน และคล้องกับการศึกษาของ University of British Columbia (2019) พบว่า หลักสูตรอนุบาลที่ใช้กิจกรรมเน้นการเล่น เน้นการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติและนักเรียนได้ช่วยเหลือกันในห้องเรียนทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ดีขึ้น การควบคุมตนเอง มีสมาธิ มีระเบียบและยังเพิ่มความสุขของเด็กในการเรียนรู้

ด้านที่ 3 ครูและบุคลากรโรงเรียน ครูและบุคลากรควรมีความเข้าใจในคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในอนาคตที่เกิดมาพร้อมความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้การเรียนรู้รวดเร็ว กล้าลองผิดลองถูกในสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้นครูต้องเตรียมพร้อมทางด้านทักษะให้เหมาะสมกับเด็กกลุ่มนี้ไม่ว่าจะเป็นทักษะการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการสังเกต สำรวจ ลงมือทำ และสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ในชุมชนเข้ากับสิ่งที่เป็นสากลในลักษณะ สหวิทยาการที่นำวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน และครูควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและมีทักษะการสื่อสารที่อย่างน้อยควรสื่อสารได้ 2 ภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถจัดกิจกรรมรูปแบบออนไลน์ร่วมกับหลายประเทศโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการทำกิจกรรม โดยสามารถเป็นได้ทั้งผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (Coaching) กับนักเรียนขณะที่มีการจัดกิจกรรมเกิดขึ้นอยู่ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการอบรมหรือศึกษาต่ออย่างน้อยในระดับปริญญาโทสำหรับครูและปริญญาตรีสำหรับผู้ดูแลเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kliewkamoltat et al. (2019) พบว่า ครูคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการมีบุคลิกภาพที่ดีเป็นแบบอย่างวางตัวเหมาะสม มีอารมณ์แจ่มใส เบิกบาน

ร่าเริงอยู่เสมอมีความสัมพันธ์กับผู้เรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongking (2019) พบว่า ผู้สอนมีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง ผู้เรียนจะเกิดความรักในการเรียน ครูควรมีความรู้ความสามารถที่ทันเหตุการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยสามารถเชื่อมโยงสภาพท้องถิ่นเข้ากับมาตรฐานสากลในลักษณะสหวิทยาการและมีความสามารถในการใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารในการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phomkan (2017) พบว่า คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญทั้งด้านความรู้ความสามารถและการปรับตัว ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการสอน และการจัดการเรียนรู้ อย่างเชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Langka (2016) พบว่า คุณลักษณะครูที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ใน 10 ปีข้างหน้า ในด้านการรู้คิดครูจะต้องมีความรอบรู้ รู้ลึก มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเป็นพื้นฐาน บวกกับการมีปัญญามีการรู้เท่าทันในส่วนของทักษะครูจะต้องมีทักษะการสอนทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยี

ด้านที่ 4 พื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เด็กปฐมวัยเรียนรู้ผ่านการเล่นไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือการเล่นอิสระในธรรมชาติทุกกิจกรรมทุกการเล่นของเด็กล้วนสัมพันธ์กับพื้นที่ ดังนั้นควรเน้นความสะอาดและความปลอดภัยที่เอื้อให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพที่ดี เช่น มีระบบระบายอากาศในอาคารเรียน ระบบควบคุมปริมาณฝุ่น เครื่องฟอกอากาศ อ่างล้างมือกระจายหลายจุดทั่วโรงเรียน เป็นต้น รูปแบบอาคารเรียนควรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเน้นการพึ่งพาพลังงานจากธรรมชาติ เช่น พลังงานแสง พลังงานลม การออกแบบพื้นที่เน้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยให้ความเป็นธรรมชาติที่เป็นอินทรีย์วัตถุ เช่น สนป่า ต้นไม้ สนพฤษศยาสตร์ สายน้ำ ลำธาร ส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการออกแบบพื้นที่การเรียนรู้หรือจัดมุมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เพราะการจัดพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญ

ที่จะช่วยให้ภาวะสมองเหมาะสมกับการเรียนรู้ พื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์เท่าใดก็จะทำให้สมองเกิดการเรียนรู้มากขึ้นเท่านั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alme (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับการมีส่วนร่วมของเด็กพบว่า ลักษณะที่เปิดกว้างและไหลลื่นของธรรมชาติสร้างพื้นที่แบบไดนามิกสำหรับการเล่นของเด็กจะกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ernst และ Firdevs (2019) ที่พบว่า การเล่นตามธรรมชาติบนความอยากรู้อยากเห็นต่อทักษะการคิดเชิงบริหาร ความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่น นอกจากนี้สภาพแวดล้อมภายนอกที่เน้นความเป็นธรรมชาติและปลอดภัยแล้วการคำนึงถึงการเลือกวัสดุ อุปกรณ์ ข้าวของเครื่องใช้ก็เป็นเรื่องสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยเช่นกัน ต้องคำนึงถึงคุณภาพและเลือกใช้ให้เหมาะกับกลุ่มอายุและกิจกรรม นอกจากนี้สิ่งที่จะต้องเน้นคือ พื้นที่ทั้งนอกห้องเรียนและในห้องเรียนรวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้มีความสะอาดและปลอดภัยอีกทั้งในปัจจุบันที่เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และการมีโรคอุบัติใหม่อย่างการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่คำนึงถึงสุขภาพที่ดีของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hongsai et al. (2020) พบว่า สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ต้องมีพื้นที่ที่กว้างขวางเหมาะสำหรับการจัดทำกิจกรรมของเด็กพื้นที่ในแต่ส่วนต้องคำนึงถึงความสะอาดและสุขลักษณะที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatayapha (2020) พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนควรจัดบรรยากาศทั้ง 2 ด้านนี้ให้เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ตรงจากการได้เล่นได้ทำกิจกรรมร่วมกันส่งเสริมความเป็นอิสระ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้เด็กมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีความสุขสนุกสนานและปลอดภัย

ด้านที่ 5 การใช้นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี สำหรับโรงเรียน จะเห็นได้ว่าปัจจุบันกระแสของเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตเป็นอย่างมากรวมถึง

ระบบการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับเทคโนโลยี การคิดและการสื่อสารที่เป็นพื้นฐานสำคัญของโลกยุคใหม่โดยทบทวนระบบการจัดกิจกรรมและการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานเพื่อรองรับความก้าวหน้าเท่าทันความเปลี่ยนแปลงในสังคม ดังนั้นการนำเทคโนโลยีอย่างเช่น นวัตกรรมการฉายภาพเสมือนจริง (AR) ของเล่นประเภทกลไกหรือเครื่องมือมาใช้จัดทำเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะด้านสติปัญญา และให้เด็กรู้จักใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตัวเองตามความถนัดและศักยภาพของตัวเด็กแต่ละคน หรือการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาช่วยวิเคราะห์เพื่อสามารถเลือกจัดเนื้อหารูปแบบกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Drigas และ Kokkalia (2014) พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICTs) โอลิมปิกในปัจจุบันได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถส่งเสริมความรู้และประสบการณ์สำหรับในช่วงอายุนี้นี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Manessis (2014) พบว่า การเรียนรู้โดยใช้เกมดิจิทัลเพื่อการศึกษาเป็นวิธีที่มีประโยชน์ในการส่งเสริมเด็กเล็กการเรียนรู้ นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่จะทำให้เทคโนโลยีเกิดประโยชน์กับเด็กคือครูจะต้องรู้เท่าทันผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบของการใช้งานเทคโนโลยี และสามารถเลือกใช้งานได้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็กและความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูจำเป็นต้องรู้จักคุณลักษณะของนวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาปฐมวัยในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatayapha (2020) ได้สรุปไว้ว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้กับเด็กปฐมวัยครูและผู้เกี่ยวข้อง กับเด็กต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดได้รับผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีอย่างไม่เหมาะสมต้องโดยตั้งอยู่บนฐานความเข้าใจในลักษณะเฉพาะพัฒนาการความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างดีเพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งด้านดีและไม่ดี

มาใช้ส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านการเรียนรู้ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญาของเด็ก อย่างเหมาะสมและปลอดภัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Murcia et al. (2018) จากการศึกษาพบว่า ความคิดริเริ่มในการให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ร่วมในการสอนที่เน้นการเล่นอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ได้ผลการเรียนรู้ที่มากขึ้นในผู้เรียนระดับเด็กปฐมวัย

ด้านที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ทำหน้าที่หลักในการให้การศึกษาแก่เด็กในชุมชนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของชุมชนอีกทั้งประสบการณ์ที่เด็กเรียนรู้ไม่ได้อยู่แค่ในโรงเรียนเท่านั้น ดังนั้นควรได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อหรือร่วมกิจกรรมในห้องเรียนในบทบาทโค้ชชิ่งหรือผู้ดูแลเด็ก เปิดรับอาสาสมัครช่วยงานเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในกิจกรรมนั้น หรือการสร้างความร่วมมือกับการศึกษาแบบ Home School ให้สามารถเข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่ของโรงเรียน เนื่องจากการเรียนแบบโฮมสคูลมีข้อจำกัดบางอย่างที่โรงเรียนสามารถสนับสนุนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonplung (2017) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยให้ชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจโดยจัดกิจกรรมสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้านและโรงเรียนชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phuangsomjit (2017) ที่พบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีแนวทางดำเนินการได้ 2 แนวทางหลัก คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์โดยตรงซึ่งมีวิธีดำเนินการ 2 ลักษณะ คือ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนและการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 2) การสร้างความสัมพันธ์โดยทางอ้อมเป็นการดำเนินการ

ผ่านการปรับปรุงพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนและการปรับปรุงพัฒนาสถานที่ให้เหมาะสมสวยงามเป็นที่ประทับใจต่อผู้เข้ามาเยี่ยม

สรุปผล

สรุปผลเรื่องอนาคตโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมืองได้ว่า อนาคตโรงเรียนอนุบาลเอกชนในชุมชนเมือง มี 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการโรงเรียนที่เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทั้งจากภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ 2) ด้านหลักสูตรที่เปิดกว้างให้เด็กสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ด้านครูและบุคลากรโรงเรียนต้องเข้าใจคุณลักษณะของเด็กยุคใหม่และครูต้องมีทักษะความรู้ความสามารถทั้งด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในอนาคต 4) ด้านพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เน้นความสะอาด ปลอดภัย และเน้นการพึ่งพาพลังงานจากธรรมชาติ 5) ด้านนวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีสำหรับโรงเรียนเลือกใช้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในช่วงปฐมวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล และ 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. เขตพื้นที่การศึกษาประจำแต่ละจังหวัดควรมีนักจิตวิทยาเด็กหรือครูที่เรียนจิตวิทยาหรือการเล่นบำบัดอย่างน้อยพื้นที่ละ 1 คน เพื่อให้คำแนะนำและช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดแคลนบุคลากรในด้านนี้
2. โรงเรียนควรมีการเตรียมความพร้อมครูและบุคลากรให้มีทักษะพื้นฐานทั้งทางด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในอนาคต

References

- Alme, H. (2021). Nature kindergartens: A space for children's participation. *Journal of Outdoor and Environmental Education*, 24(2), 113-131.
- Amdonkloi, S. (2013). The role of school administrator in the 21st century. *Graduate Studies Journal Pibulsongkram Rajabhat University*, 7(1), 1-6. [in Thai]
- Boonplung, P. (2017). The scenario of educational administration of early childhood according to community needs. *Journal of Nakhonratchasima College*, 11(2), 2-9. [in Thai]
- Chatyapha, P. (2020). Early childhood classroom management in 21st century. *Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Science)*, 14(3), 223-238. [in Thai]
- Drigas, A., & Kokkalia, G. (2014). ICTs in kindergarten. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 9(2), 52-58.
- Eliason, C., & Jenkins, L. (1994). *A practical guide to early childhood curriculum*. Macmillan College.
- Ernst, J., & Firdevs, B. (2019). Young children's contributions to sustainability: The influence of nature play on curiosity, executive function skills, creative thinking, and resilience. *Sustainability*, 11(15), 1-22.
- Evergreen and Toronto District School Board. (2013). *Landscape and child development a design guide for early years-kindergarten play-learning environment* (2nd ed.). Evergreen.
- Gestwicki, C. (1999). *Developmentally appropriate practice: Curriculum and development in early education* (2nd ed.). Delmar Publishers.
- Hongsai, T., Kraikitraj, A., & Chugwicchan, N. (2020). Environmental management conducive to early childhood acquisition. *Journal of MBU LNC*, 27(1), 102-110. [in Thai]
- Ingwiya, T. (2021). *Guide to principles of epidemiology for occupational health and hygiene*. Aksorn Graphics and Design Publishing Limited. [in Thai]
- Kliewkamoltat, T., Phusri, S., & Duangchatom, K. (2019). The characteristics development model for the 21st century teacher in private schools in Chaiyaphum Province. *Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus*, 6(3), 566-579. [in Thai]
- Kotnik, J. (2017). *Architectural design guidelines for early childhood education centers and playground*. The Council of Europe Development Bank (CEB).
- Langka, W. (2016). The scenario of characteristics of Thai teachers in the next deade (A.D. 2017 -2026). *Journal of Education Research Faculty of Education, Srinakharinwirot University*, 11(1), 36-50. [in Thai]
- Manassis, D. (2014). The importance of future kindergarten teachers' beliefs about usefulness of games based learning. *International Journal of Game-Based Learning*, 4(1), 78-90.

- Mata, K. (2020). Organizing early childhood education in the next two decades. *Journal of Suan Sunandha Academic and Research Suan Sunandha Rajabhat University*, 12(1), 99-110. [in Thai]
- Meesomsarn, K., & Silpkityan. K. (2018). Early childhood development in the 4.0's. *Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Science)*, 8(1), 171-177. [in Thai]
- Ministry of Education. (2019). *People and nations are built through private education*. https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=40381&Key=news_boontee [in Thai]
- Murcia, K., Campbell, C., & Aranda, G. (2018). Trends in early childhood education practice and professional learning with digital technologies. *Pedagogika Journal*, 68(3), 249-264.
- National Association for the Education of Young Children. (2012). *Technology and interactive media as tools in early childhood program Serving children from birth through age 8*. https://www.naeyc.org/sites/default/files/globallyshared/downloads/PDFs/resources/position/statments/ps_technology.pdf
- Office of the Education Council. (2019). *Global citizenship education development*. Sweet Pepper Graphic Publisher. [in Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2011). *Impact of demographic changes in Thailand*. <https://thailand.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/demographic%20thai.pdf> [in Thai]
- Office of the Private Education Commission. (2013). *Background of private education*. <https://sites.google.com/site/prachasampan56/khwam-pen-ma-khxng-kar-suksaxechn> [in Thai]
- Phoempayoon, P. (2019). The desirable urbanization education. *Journal of Educational Administration Silpakorn University*, 10(2), 887-896. [in Thai]
- Pholyothin, P. (2017). *Early childhood education curriculum concepts. Curriculum for early childhood education and teaching materials for educational management courses*. Department of Education, Sukhothai Thammathirat Open University Publisher. [in Thai]
- Phuangsomjit, C. (2017). Establishing school-community relationships. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 1342-1353. [in Thai]
- Promkan, T. (2017). Characteristics of 21st century teachers in schools with cross-cultural students, Chiang Rai Province. *Kasalongkham Research Journal Chiangrai Rajabhat University*, 11(2), 95-107. [in Thai]
- Santhawee, B. (2017). *Conditions and trends in early childhood education's use of innovative media and technology*. Department of Education, Sukhothai Thammathirat Open University Publisher. [in Thai]
- Tantichuwet, P. (2014). *Educational management guidelines for alpha generation to fit the context of Thai society in the future* [Doctoral dissertation]. Chulalongkorn University. [in Thai]

- Thitithamraksa, P. (2019). *Dealing with gen alpha children with positive energy*. <https://thepotential.org/2019/11/29/alpha-generation-treat/> [in Thai]
- Thongking, P. (2019). The teacher's role and creating a positive learning environment in the 21st century classroom. *CMU Journal of Education*, 4(1), 50-57. [in Thai]
- Thongliamnak, P. (2021) *Explore the impact of COVID-19, a major turning point in the world education*. <https://www.eef.or.th/article1-02-01-211/> [in Thai]
- University of British Columbia. (2019). *Emphasizing social play in kindergarten improves academics, reduces teacher burnout*. ScienceDaily. www.sciencedaily.com/releases/2019/09/190917140317.htm

Name and Surname: Kannaphat Tosup

Highest Education: Ph.D. in Education Administration,
Silpakorn University

Affiliation: Silpakorn University

Field of Expertise: Educational Administration

Name and Surname: Mattana Wangthanomsak

Highest Education: Ph.D. in Education Administration,
Silpakorn University

Affiliation: Silpakorn University

Field of Expertise: Leadership, Educational Administration, and
Human Resource Management